

Проект структури навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр за освітньою програмою "Бакалавр права" зі спеціальності 081 Право

1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
Економічна теорія	3,5	Конституційне право України	5,5	Цивільне право	5	Цивільне право	3,5	Цивільне право	4,5	Цивільне право	4	Земельне право	3,5	Екологічне право	3,5
Римське право	3	Логіка та теорія аргументації	3	Кримінальне право	5	Кримінальне право	3,5	Кримінальне право	4	Кримінальне право	4	Історія політичних і правових учень та основи філософії права	3	Міжнародне приватне право	3,5
Історія держави і права України	5	Організація судових та правоохоронних органів	3	Адміністративне право	5,5	Трудове право	6	Адміністративне процесуальне право	4,5	Цивільне процесуальне право	4,5	Цивільне процесуальне право	4,5		
Іноземна мова	2	Іноземна мова	2	Філософія	3,5	Сімейне право	3	Право соціального забезпечення	3,5	Кримінальне процесуальне право	4	Кримінальне процесуальне право	5		
Теорія держави і права	6	Теорія держави і права	2,5	Міжнародне публічне право	3,5	Право Європейського Союзу	5	Фінансове право	3	Господарське право	3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3,5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	1
Вступ до спеціальності та основи досліджень	3	Ділова українська мова	5							Інформаційні технології в правничій діяльності	3				
Фізичне виховання	1,5	Фізичне виховання	1,5												
		Курсова робота	1,5			Курсова робота	1,5	Навчальна практика	4,5	Курсова робота	1,5	Курсова робота	1,5	Навчальна практика	9
														Атестація	1
	24		24		23		23		24		24		21		18
Інформаційні системи та технології / Основи академічного письма	3	Історія держави і права зарубіжних країн / Гендерна рівність і недискримінація	3	Фізичне виховання	1,5	Фізичне виховання	1,5	Судове право / Соціологія	3	Кримінологія / Основи прокурорської діяльності	3	Господарське процесуальне право / Основи юридичної клінічної практики	3	Виконавче провадження / Правове регулювання процедур банкрутства	3
Юридична деонтологія / Загальна та професійна етика	3	Релігієзнавство / Історія української культури	3	Міжнародно-правові механізми захисту прав людини / Основи порівняльного правознавства	3	Робота з відкритими даними / Правова статистика	3	Муніципальне право / Конституційне процесуальне право	3	Інформаційне право / Міграційне право	3	Кримінально-виконавче право / Судова медицина та психіатрія	3	Аграрне право / Житлове право	3
		Вступ до приватного права	3	Конституційне право зарубіжних країн / Порівняльне конституційне право	3	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці / Загальна і професійна психологія	3			Цивільно-правовий захист особистих немайнових прав / Конфліктологія		Криміналістика / Основи оперативно-розшукової діяльності	3	Криміналістика / Основи оперативно-розшукової діяльності	3
										Політологія		Основи адвокатської діяльності / Правові основи європейської та євроатлантичної інтеграції України		Ораторське мистецтво / Ювенальна юстиція	3
														Приватна юридична практика	
														Міжнародно-правовий захист прав національних меншин, вимушених переселенців та біженців	
														Правові проблеми сучасності	
	6		6		7,5		7,5		6		6		9		12
Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0	Кредитів ЕКТС	30,0
Екзаменів	3	Екзаменів	5	Екзаменів	3	Екзаменів	5	Екзаменів	3	Екзаменів	3	Екзаменів	4	Екзаменів	3
Усього 15 дисциплін на рік				Усього 13 дисциплін на рік				Усього 13 дисциплін на рік				Усього 14 дисциплін на рік			

Проект структури навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр за освітньою програмою "Бакалавр права" зі спеціальності 081 Право_2

1 курс		2 курс				3 курс				4 курс					
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр	9 семестр	10 семестр	11 семестр	12 семестр				
Економічна теорія	3,5	Конституційне право України	5,5	Цивільне право	4	Цивільне право	4	Цивільне право	4	Цивільне право	4	Земельне право	3,5	Екологічне право	3,5
Логіка та теорія аргументації	3	Римське право	3	Кримінальне право	4	Кримінальне право	4	Кримінальне право	4	Кримінальне право	4	Міжнародне приватне право	3,5		
Історія держави і права України	5	Організація судових та правоохоронних органів	3	Адміністративне право	5,5	Адміністративне процесуальне право	3,5	Трудове право	5,5	Цивільне процесуальне право	4,5	Цивільне процесуальне право	4,5		
Іноземна мова	2	Іноземна мова	2	Філософія	3,5	Муніципальне право	3	Право соціального забезпечення	3,5	Кримінальне процесуальне право	4	Кримінальне процесуальне право	5		
Теорія держави і права	6	Теорія держави і права	2,5	Міжнародне публічне право	3,5	Міжнародно-правові механізми захисту прав людини	3,5	Фінансове право	3	Господарське право	3	Історія політичних і правових учень та основи філософії права	3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4,5
Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень	3	Ділова українська мова	5	Право Європейського Союзу	5										
Фізичне виховання	1,5	Фізичне виховання	1,5												
Інформаційні системи та технології	3	Курсова робота	1,5			Курсова робота	1,5	Навчальна практика	4	Курсова робота	1,5	Курсова робота	1,5	Навчальна практика	9
														Атестація	1
	27		24		26		19,5		24		21		21		18
		Історія держави і права зарубіжних країн / Історія української культури	3	Фізичне виховання	1,5	Фізичне виховання	1,5	Судове право / Сімейне право	3	Кримінологія / Основи прокурорської діяльності	3	Господарське процесуальне право / Основи юридичної клінічної практики	3	Виконавче провадження / Правове регулювання процедур банкрутства	3
Юридична деонтологія / Загальна та професійна етика	3	Релігієзнавство / Гендерна рівність і недискримінація	3	Конституційне право зарубіжних країн / Основи порівняльного правознавства	3	Робота з відкритими даними / Правова статистика	3	Конституційне процесуальне право / Політологія	3	Інформаційне право / Міграційне право	3	Кримінально-виконавче право / Судова медицина та психіатрія	3	Аграрне право / Житлове право	3
		Вступ до приватного права / Основи академічного письма				Безпека життєдіяльності та основи охорони праці / Соціологія	3			Цивільно-правовий захист особистих немайнових прав / Інформаційні технології в правничій діяльності	3	Криміналістика / Основи оперативно-розшукової діяльності	3	Криміналістика / Основи оперативно-розшукової діяльності	3
						Загальна і професійна психологія / Конфліктологія	3					Основи адвокатської діяльності / Правові основи європейської та євроатлантичної інтеграції України		Ораторське мистецтво / Ювенальна юстиція	3
	30		30		30		30		30		30		30		30
усього 15 дисциплін на рік		усього 14 дисциплін на рік				усього 13 дисциплін на рік				усього 14 дисциплін на рік					
-		екзаменаційні дисципліни				-				вибіркові дисципліни		-		обов'язкові дисципліни	
Обов'язкові дисципліни - 180 кредитів (75 %)															
Вибіркові дисципліни - 60 кредитів (25 %)															

Пояснювальна записка
до проєкту концепції освітньої програми «Бакалавр права»
зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право

У цьому році минає 30 років з часу першого набору здобувачів-правників. З того часу сформувалася самобутна правнича школа, а випускники стали поважними представниками правничої професії, суддями, адвокатами, прокурорами, нотаріусами, виконавцями, провідними науковими та науково-педагогічними працівниками, політиками та державними діячами. Все це стало результатом творчої та інтелектуальної взаємодії усіх учасників освітнього процесу, керівництва ЗВО, факультетів, кафедр, інших структурних підрозділів, адміністративно-господарського персоналу, викладачів та, безперечно, студентів та випускників.

Нині функціонує базова освітня програма «Бакалавр» зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, яка затверджена рішенням вченої ради університету від 26 червня 2017 р., протокол № 16, та введена в дію з 01 вересня 2017 р. (в редакції, затвердженій рішенням вченої ради від 27 травня 2019 р., протокол № 11 та введеної в дію наказом від 31 травня 2019 р. № 288/19).

У рамках заходів щодо оновлення освітньої програми протягом 2021/2022 навчального року проведено низку опитувань науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, проведено низку засідань кафедр, у тому числі із залученням гаранта освітньої програми, отримано пропозиції стейкхолдерів щодо удосконалення програми, що реалізується (Апеляційний Суд Хмельницької області, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області, Рада адвокатів Хмельницької області та ін.).

За результатами аналізу всіх пропозицій та з урахуванням положень стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 галузі знань 08 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 р. № 1379 та з огляду (без формального обов'язку відповідності) на Програму предметного тесту з права та міжнародного права, затвердженої наказом МОН від 03 лютого 2022 р. № 107, підготовлено концепцію освітньої програми «Бакалавр права», яка містить основні базові відповідності вимогам, які ставляться до такого виду навчально-методичної документів з організації освітньої діяльності.

Концептуальні відмінності запропонованої концепції освітньої програми порівняно із чинною програмою, яка реалізується:

1. Більший рівень адаптації освітньої програми до вимог стандарту вищої освіти;

2. Уточнення та чіткіше визначення пріоритетів щодо підготовки правників за вибіркоким складником;
3. Уніфікація підходів до визначення та істотне розширення «кошика» вибіркоких освітніх компонентів, що передбачає порівнювальний підхід та форму звітності, що може дозволити забезпечити вибір здобувачами освітніх компонентів без додаткових умовностей, що обмежують формування індивідуальної траєкторії;
4. Уточнення структурно-логічної схеми освітньої програми шляхом уникнення викладання освітніх компонентів протягом декількох освітніх періодів, крім випадків, коли це обумовлено значним обсягом освітнього компонента, а також освітніх компонентів, які дублюють один одного;
5. Створення умов для опанування мовними компетентностями на різних курсах, що могло б посприяти забезпеченню більш тривалого часу підготовки та створення умов для підготовки до єдиного вступного іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти.

Характеристика відмінностей освітньої програми у розрізі освітніх періодів

1 курс. 1 семестр

Освітній компонент «Римське право та латинська юридична термінологія» пропонується змінити, виключивши компонент щодо латинської мови. У зв'язку з цим пропонується кафедрі мовознавства із урахуванням можливості забезпечення якісного викладання запропонувати вибіркоким мовний компонент з латинської мови.

Освітній компонент «Історія держави і права України» пропонується викладати протягом одного семестру, освітній компонент «Історія держави і права зарубіжних країн» пропонується перенести до числа вибіркоких освітніх компонентів як такий, що не забезпечує критично необхідну кількість загальних і спеціальних компетентностей та програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти. Здобувачів, які будуть мати додатковий інтерес щодо опанування тенденцій розвитку в масштабах світу та правових джерел зможуть обрати цей освітній компонент в рамках власної індивідуальної освітньої траєкторії.

Освітній компонент «Іноземна мова» пропонується обмежити першим курсом із підсумковим контролем у формі заліку. ОК «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» пропонується перенести до 7-8 семестрів, узагальнюючи правничі освітні компоненти, опановані українською мовою. Водночас пропонується кафедрі мовознавства запропонувати інші мовні освітні

компоненти з огляду на мету та зміст освітньої програми протягом інших навчальних періодів.

Пропонується додати до кола обов'язкових освітній компонент «Вступ до спеціальності та основи досліджень», який може дати можливості адаптуватися до навчального процесу у вищій школі, сформувати цілісне уявлення про предметну галузь та ознайомитися із базовими правилами та стандартами досліджень, у тому числі нормами про академічну доброчесність.

Освітній компонент «Фізичне виховання» пропонується розділити на обов'язкову та вибіркочу частини, при цьому кафедрі філософії, соціально-гуманітарних дисциплін та фізичного виховання запропонувати відмінні найменування щодо цих освітніх компонентів.

Освітній компонент «Інформаційні системи та технології» пропонується віднести до числа вибіркочих на першому курсі, який би дав можливість здобувачам вищої освіти, які відчувають недостатній рівень володіння інформаційними технологіями, що перешкоджатиме їм у подальшому навчанні. За відгуками здобувачів вищої освіти існує істотна відмінність в рівні підготовки після здобуття середньої освіти, що не є ефективним у навчальному процесі.

Вибірковими ОК пропонується «Основи академічного письма», «Юридична деонтологія», «Загальна та професійна етика».

Загалом у першому семестрі можливе обрання двох освітніх компонентів загальним обсягом 6 кредитів ECTS.

1 курс. 2 семестр

Освітній компонент «Логіка» пропонується перенести до числа обов'язкових як такого, що забезпечує формування ЗК та СК та досягнення ПРН, визначених стандартом вищої освіти. Пропонується додати до змісту освітньої програми теорію аргументацію, внаслідок чого освітній компонент отримуватиме складену назву.

Освітній компонент «Ділова українська мова» пропонується перенести на ранні періоди навчання.

Щодо освітнього компоненту «Теорія держави і права» існує певний дисбаланс щодо розподілу обсягу кредитів між семестрами (6 та 2,5 кредитів ECTS відповідно), що обумовлено наріканням здобувачів вищої освіти щодо певної неготовності до опанування ОК «Конституційне право» у другому семестрі, внаслідок чого ними висловлено пропозиції щодо викладання ОК «Теорія держави і права» повністю у першому семестрі або перенесенні викладання ОК «Конституційне право» в пізніших освітніх періодах.

Освітній компонент «Курсова робота» пропонується залишити у другому семестрі.

Пропонується виділити 6 кредитів ECTS (два освітніх компонентів) із наявних та запропонованих кафедрами: «Історія держави і права зарубіжних країн», «Гендерна рівність і недискримінація», «Релігієзнавство», «Історія української культури», «Вступ до приватного права».

2 курс. 3 семестр

Освітній компонент «Адміністративне право» пропонується викладати в єдиному семестрі, щоб не стримувати перехід освітнього процесу до наступних у структурно-логічній схемі освітньої програми – ОК «Фінансове право», «Адміністративне процесуальне право».

Освітній компонент «Міжнародне публічне право» пропонується перенести в третій семестр, оскільки може спиратися на знання з теорії держави і права, а також конституційного права. До змісту ОК «Міжнародне публічне право» та «Теорія держави і права» пропонується включити основні концепти міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

На вибіркові освітні компоненти пропонується виділити 15 кредитів ECTS, по 7,5 кредитів на семестр, що обумовлено наявністю ОК «Фізичне виховання» і в першому, і в другому семестрах, що не виключає можливість відмови здобувача від такого розподілу з можливістю перевищення обсягу навчального навантаження для здобувачів на 1,5 кредити в одному із двох семестрів. Окрім цього пропонується до числа вибірових освітніх компонентів віднести «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини», «Основи порівняльного правознавства», «Конституційне право зарубіжних країн», «Порівняльне конституційне право».

2 курс. 4 семестр

Освітній компонент «Трудове право» пропонується викладати протягом одного семестру для покращення організації навчального процесу, відмови від невикористаного доданого підсумкового контролю у вигляді заліку всередині освітнього компонента. Вивчення трудового права в повному обсязі може дозволити більш повно опанувати ОК «Право соціального забезпечення» у наступному навчальному періоді.

Пропонується віднести до числа обов'язкових ОК «Сімейне право», про що виступили з ініціативою кафедра цивільного права та процесу, Апеляційний Суд Хмельницької області та Рада адвокатів Хмельницької області.

Освітній компонент «Право Європейського Союзу» пропонується розмістити в наступному навчальному періоді після ОК «Міжнародне публічне право».

Вибірковими освітніми компонентами пропонується «Робота з відкритими даними», «Правова статистика», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Загальна і професійна психологія». При цьому найменування ОК «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» пропонується застосовувати для освітніх програм університету як універсальна конструкція.

3 курс. 5 семестр

Освітній компонент «Навчальна практика» пропонується включити до освітньої програми на 3 курсі, забезпечивши формування хоча б мінімального обсягу теоретичних знань та умінь з дисциплін публічного блоку та подальшого його закріплення в ОК «Адміністративне процесуальне право».

До числа вибірових освітніх компонентів (6 кредитів ECTS) пропонується віднести «Судове право», «Соціологія», «Муніципальне право», «Конституційне процесуальне право». У разі отримання додаткових аргументів та відгуків із стейкхолдерів можуть існувати підстави для віднесення до числа обов'язкових ОК «Муніципальне право», що б визначало орієнтування освітньої програми для забезпечення потреб регіону. Водночас це вимагатиме перерозподілу обсягу кредитів між наявними освітніми компонентами.

3 курс. 6 семестр

Освітній компонент «Інформаційні технології в правничій діяльності» пропонується передбачити в освітній програмі як обов'язковий задля забезпечення досягнення визначеного стандартом РН-16 Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності. У співпраці з профільними кафедрами та здобувачами вищої освіти вже зараз ведеться робота над формуванням змісту цього освітнього компонента з метою забезпечення професійного спрямування.

До числа вибірових освітніх компонентів (6 кредитів ECTS) пропонується віднести ОК «Кримінологія», «Основи прокурорської діяльності», «Інформаційне право», «Міграційне право», «Цивільно-правовий захист особистих немайнових прав», «Конфліктологія»,

Освітній компонент «Політологія» пропонується перенести до числа вибірових як такий, що не в повному обсязі передбачає формування необхідним згідно із стандартом вищої освіти загальних та спеціальних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

4 курс. 7 семестр

Освітній компонент «Історія політичних і правових учень» пропонується розширити змістовно, додавши до цього загальні концепти філософії права (СК-1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві), надалі йменуючи його «Історія політичних і правових учень та основи філософії права».

Освітній компонент «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» пропонується викладати протягом двох семестрів для розвантаження підсумкової звітності у 7 семестрі та створення умов для застосування результатів освітньої діяльності під час викладання ОК «Міжнародне приватне право», яке пропонується забезпечувати частково англійською мовою.

Вибірковими освітніми компонентами (6 кредитів ECTS) пропонується «Господарське процесуальне право», «Основи юридичної клінічної практики», «Кримінально-виконавче право», «Судова медицина та психіатрія», «Основи адвокатської діяльності», «Правові основи європейської та євроатлантичної інтеграції України».

Пропонується кафедрі кримінального права та процесу здійснити поділ освітніх компонентів «Криміналістика» та «Основи оперативно-розшукової діяльності» (6 кредитів ECTS протягом двох семестрів) на два окремих ОК відповідно для забезпечення гнучкості планування освітньої діяльності, а також створення більш зручних варіантів формування індивідуальної навчальної траєкторії здобувачами вищої освіти.

4 курс. 8 семестр

Освітній компонент «Міжнародне приватне право» пропонується перенести до семестру, враховуючи наявність значної обумовленості з вивченням ОК «Цивільне процесуальне право», а також можливості опанування мовними практиками та роботою із джерелами іноземною мовою.

Вибіркові освітні компоненти (9 кредитів ECTS): «Виконавче провадження», «Правове регулювання процедур банкрутства», «Аграрне право», «Житлове право», «Ораторське мистецтво», «Ювенальна юстиція», «Приватна юридична практика», «Міжнародно-правовий захист прав національних меншин, вимушених переселенців та біженців», «Правові проблеми сучасності» з урахуванням можливості врахування 3 кредитів ECTS у цьому семестрі, якщо здобувачем вищої освіти обрано ОК «Криміналістика» або «Основи оперативно-розшукової діяльності».

На жаль, під час розробки концепції освітньої програми «Бакалавр права» не вдалося врахувати низку пропозицій через неможливість або нечіткість пропозицій.

Так, пропозиція щодо включення до освітньої програми як обов'язкових «Фінансове право (загальна частина)», «Фінансове право (особлива частина)» неможливо врахувати через обмеженість обсягу освітньої програми, а відтак пропонується попри загальний ОК «Фінансове право» сформулювати один або декілька вибіркових освітніх компонентів, які б дали можливість за вибором

здобувачів покращити свою обізнаність з проблемних питань регулювання відносин у сфері публічних фінансів та ін.

Включення до переліку обов'язкових освітнього компонента «Адміністративне судочинство в Україні» ускладнене тим, що в попередній редакції освітньої програми до змісту ОК «Адміністративне процесуальне право», про який є згадка у стандарті вищої освіти, вкладався й складник адміністративного судочинства. Особливості процесуальної форми діяльності адміністративних судів може бути запропоновано серед числа вибіркового освітніх компонентів.

Пропозиції щодо вибіркового освітніх компонентів «Національна та громадська безпека», «Взаємодія держави і громадянського суспільства», «Політико-правові основи функціонування ЄС», «Інтернет-технології в публічному управлінні та адмініструванні» та «Конституційний контроль в Україні» потребують уточнення щодо визначення місця у структурно-логічній схемі, а також сприяння забезпеченню ЗК, СК та ПРН, що може бути зроблено під час громадського обговорення змісту концепції освітньої програми «Бакалавр права» зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право.

Як альтернативний з поясненнями надається другий варіант концепції освітньої програми, що додається, який внесено в. о. декана юридичного факультету Віктором ЗАХАРЧУКОМ.

Звертаємося до учасників освітнього процесу та стейкхолдерів з проханням висловити свою думку задля найкращої організації освітнього процесу за освітньою програмою «Бакалавр права» зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

Свої зауваження та пропозиції щодо змісту освітньої програми пропонується надавати до **20.00 18 травня 2022 року** в. о. декана юридичного факультету Віктору ЗАХАРЧУКУ (yur_viddil@univer.km.ua), гаранту освітньої програми Юрію БІЛОУСОВУ (labor@univer.km.ua), відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (vzyavo@univer.km.ua) для напрацювання остаточної версії і подальшого внесення на розгляд методичної та вченої рад освітньої програми та навчальних планів.

З повагою,

Юрій БІЛОУСОВ, гарант освітньої програми, професор кафедри цивільного права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова

**Пояснювальна записка проекту змін до освітньої програми
«Бакалавр права» (2 варіант)**

1 курс, 1 семестр

1. Навчальну дисципліну «Історія держави і України» вивчати в одному семестрі. Кількість кредитів залишити без змін.
2. Вибіркову навчальну дисципліну «Логіка» замінити на обов'язкову навчальну дисципліну «Логіка та теорія аргументації» (ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу).
3. Вибіркову навчальну дисципліну «Інформатика та комп'ютерна техніка» (3 семестр) замінити на обов'язкову навчальну дисципліну «Інформаційні системи та технології» (1 семестр) (ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності).
4. Вибіркову навчальну дисципліну «Вступ до фаху та основи наукових досліджень» перейменувати на «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень» і перемістити у обов'язкові (ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності).
5. Навчальну дисципліну «Іноземна мова» вивчати лише на першому курсі.
6. Курсові роботи встановити як окремі освітні компоненти обсягом 1,5 кредити.
7. На вибір одна із двох дисциплін «Юридична деонтологія» або «Професійна етика».

1 курс, 2 семестр

1. Обов'язкову навчальну дисципліну «Римське право та латинська юридична термінологія» (1 семестр) замінити на навчальну дисципліну «Римське право» (2 семестр).
2. Обов'язкову навчальну дисципліну «Ділова українська мова» перемістити з четвертого у другий семестр.
3. Обов'язкову навчальну дисципліну «Історія держави і права зарубіжних країн» (1, 2 семестр) перенести до вибірових у другому семестрі та привести у відповідність до обсягу інших вибірових дисциплін (3 кредити).
4. Обов'язкову навчальну дисципліну «Історія української культури» (1 семестр) перенести до вибірових у другому семестрі.
5. Додати вибірові навчальні дисципліни «Гендерна рівність і недискримінація», «Вступ до приватного права».
6. Вибіркову навчальну дисципліну «Основи академічного письма» перемістити з першого у другий семестр (паралельно з написанням курсової роботи).

2 курс, 1 (3) семестр

1. Обов'язкову навчальну дисципліну «Адміністративне право» вивчати лише в одному семестрі (3).
2. Обов'язкову навчальну дисципліну «Міжнародне публічне право» перенести з п'ятого у третій семестр.
3. Обов'язкову навчальну дисципліну «Право Європейського Союзу» перенести з п'ятого у третій семестр.
4. Обов'язкову навчальну дисципліну «Фізичне виховання» перенести з обов'язкових у вибіркові.
5. Осяг вибіркової навчальної дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн» привести у відповідність до обсягу інших вибіркових дисциплін (3 кредити).
6. Вибіркову навчальну дисципліну «Порівняльне конституційне право» замінити на вибіркову навчальну дисципліну «Основи порівняльного правознавства».

2 курс, 2(4) семестр

1. Обов'язкову навчальну дисципліну «Адміністративне процесуальне права» перемістити із п'ятого у четвертий семестр (відразу після вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право» та привести кількість кредитів дисципліни у відповідність до пропорції інших процесуальних дисциплін до матеріальних (3,5 кредита).
2. Вибіркову навчальну дисципліну «Муніципальне право» (3 семестр) перемістити до обов'язкових навчальних дисциплін (4 семестр).
3. Вибіркову навчальну дисципліну «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини» (8 семестр) перемісти у обов'язкові (4 семестр) і збільшити її на 0,5 кредита (СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини).
4. Обов'язкову навчальну дисципліну «Фізичне виховання» перенести з обов'язкових у вибіркові.
5. Вибіркову навчальну дисципліну «Основи охорони праці» (3 семестр) замінити на вибіркову навчальну дисципліну «Безпека життєдіяльності» (4 семестр).
6. Вибіркову навчальну дисципліну «Соціологія» перемістити з другого семестру у четвертий.
7. Вибіркову навчальну дисципліну «Загальна і професійна психологія» перемістити з другого семестру у четвертий.
8. Додати вибіркові навчальні дисципліни «Робота з відкритими даними», «Правова статистика» та «Конфліктологія».

3 курс, 1 (5) семестр

1. Навчальну дисципліну «Трудове право» вивчати в одному семестрі (п'ятому).
2. Навчальну дисципліну «Право соціального забезпечення» перемістити з шостого семестру у п'ятий.
3. Навчальну дисципліну «Фінансове право» зменшити на 0,5 кредита.
4. Вибіркову навчальну дисципліну «Конституційне процесуальне право» привести у відповідність до обсягу інших вибірових дисциплін (3 кредити) та перемістити з третього у п'ятий семестр.
5. Обов'язкову навчальну дисципліну «Політологія» перемістити у вибірові, привести у відповідність до обсягу інших вибірових дисциплін (3 кредити) та перемістити з шостого в п'ятий семестр.

3 курс, 2 (6) семестр

1. Вибіркову навчальну дисципліну «Прокуратура» замінити на вибірову навчальну дисципліну «Основи прокурорської діяльності».
2. Вибіркові навчальні дисципліни «Інформаційне право» та «Міграційне право» перемістити з сьомого семестру у шостий.
3. Додати вибірові навчальні дисципліни «Цивільно-правовий захист особистих немайнових прав» та «Інформаційні технології в правничій діяльності».

4 курс, 1 (7) семестр

1. Обов'язкову навчальну дисципліну «Історія політичних і правових вчень» (8 семестр) замінити на обов'язкову дисципліну «Історія політичних і правових вчень та основи філософії права» (7 семестр) (СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права).
2. Вибіркову навчальну дисципліну «Основи адвокатської діяльності» перемістити з четвертого семестру у сьомий.
3. Додати вибірову навчальну дисципліну «Правові основи європейської та євроатлантичної інтеграції України».

4 курс, 2 (8) семестр

1. Збільшити обсяг обов'язкової навчальної дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» з 3 до 4,5 кредитів.
2. Вибіркову навчальну дисципліну «Виконавче провадження» перемістити з сьомого у восьмий семестр.

Вилучити вибірові навчальні дисципліни «Теорія аргументації» (1 семестр), «Основи педагогіки» (2 семестр), «Охорона праці в галузі» (3 семестр), «Інформатика та комп'ютерна техніка» (3 семестр), «Адвокатура» (4 семестр), «Міжнародний захист прав людини» (8 семестр).